

Αιμιλία Καραλή

Η μόνη προστασία που μας απομένει είναι να μάθουν τα μάτια μας να **βλέπουν**, αντί μόνο να **κοιτάνε**. Γιατί μέχρι τώρα -οι γνωστοί και καθόλου άγνωστοι- μας εκπαιδεύουν μόνο για το δεύτερο. Να κοιτάμε όλους τους συμ-μασκοφόρους μας με τον ίδιο τρόπο που κοιτάμε βιτρίνες.

Άλλοτε προστατευτική, άλλοτε καλλιτεχνική, άλλοτε τελετουργική, στις απόκριες συνήθως σκωπτική, μερικές φορές συμβολική και πολύ συχνά «αόρατη», η μάσκα συνοδεύει την ανθρώπινη δραστηριότητα εδώ και χιλιάδες χρόνια.

Μετά τα τελευταία γεγονότα που προέκυψαν από την πανδημία του κορωνοϊού η μάσκα, παρά τις παλινωδίες των επίσημων «ειδικών», συστήνεται ως απαραίτητο και στοιχειώδες μέσο προστασίας από τον ιό. Προστασία αμυντική, βέβαια, και πρόσκαιρη, γιατί όσα καταγγέλλουν ειδικοί επιστήμονες -ανεξάρτητοι από διάφορες εξουσίες- για τις αιτίες που προκάλεσαν και αυτήν την πανδημία μοιάζουν με ανεπίδοτες επιστολές.

Η καταστροφή του οικοσυστήματος, η διατάραξη και η ολέθρια μετάλλαξη της διατροφικής αλυσίδας προς όφελος των πολυεθνικών εταιρειών ακολουθούν τους ρυθμούς που είχαν πριν αρχίσει το «κακό». Στην χώρα μας μάλιστα επιταχύνονται.

Πωλούνται περιοχές προστατευμένες από διεθνείς συνθήκες. Δάση και κορυφές βουνών αποψιλώνονται για να χτιστούν ξενοδοχεία, για να μπουν ανεμογεννήτριες παρά τις αντιδράσεις των κατοίκων των γύρω περιοχών. Εκτάσεις που θα μπορούσαν να μετατραπούν σε εστίες πράσινου τσιμεντώνονται για να ξεφυτρώσουν πολυκαταστήματα, καζίνα, φαγάδικα.

Κι όλα αυτά ανακοινώνονται από τους επίσημους, οι οποίοι με παραμορφωμένη τη φωνή από

την μάσκα που φορούν –για να δίνουν το παράδειγμα στους πληβείους– μιλούν για **«ανάπτυξη» του τόπου.**

«**Τόπο**», βέβαια, στο δικό τους λεξιλόγιο εννοούν τα κέρδη των τραπεζών και –γιατί να το κρύψωμεν άλλωστε, όπως έλεγε κι ένας παλιός πρωθυπουργός– των συγγενών τους, των ομοϊδεατών τους.

Οξύμωρο, βέβαια, να μικραίνει ένας τόπος, ενώ **«αναπτύσσεται»** — και ο τόπος, λοιπόν, με μάσκα, αλλά διαρκώς απροστάτευτος.

Μάλλον το εξάρτημα αυτό θα γίνει μόνιμο στην καθημερινότητά μας, ακόμα και όταν –κάποτε– λείπει ο κίνδυνος της μόλυνσης. Μόνο που, από συνήθεια πια, δεν θα το αναγνωρίζουμε ως εξάρτημα αλλά ως βασικό χαρακτηριστικό του προσώπου. Και δεν θα είναι μέτρο **προφύλαξης** αλλά μέσο **αποκάλυψης**: της υποταγής, της εθελοδοουλίας αλλά και της υποκρισίας, του κυνισμού, της αλαζονείας.

Ακόμη και αν έχει το ίδιο χρώμα, την ίδια τιμή, το ίδιο σχήμα, το ίδιο υλικό κατασκευής. Μπορούμε να το δούμε και σήμερα, παρατηρώντας ό,τι μένει ακάλυπτο από αυτήν. Τα μάτια πάντοτε φανερώνουν την αλήθεια. Γι' αυτό η μόνη προστασία που μας απομένει είναι να μάθουν τα μάτια μας **να βλέπουν, αντί μόνο να κοιτάνε.**

Γιατί μέχρι τώρα –οι γνωστοί και καθόλου άγνωστοι– μας εκπαιδεύουν μόνο για το δεύτερο. Να κοιτάμε όλους τους συμ-μασκοφόρους μας με τον ίδιο τρόπο που κοιτάμε βιτρίνες, καταναλωτικά προϊόντα, αναλώσιμους από τα ΜΜΕ ανθρώπους, φωτογραφίες και τηλεοπτικά ρεπορτάζ από την επικαιρότητα, όπου δεν ξεχωρίζει το κύριο από το δευτερεύον, το σημαντικό από το ευτελές. Να κοιτάμε την **επιφάνεια** για να μην μπορούμε να δούμε την **ουσία**.

Αντί να κοιτάμε, λοιπόν, τους περιφερόμενους μασκοφόρους θιάσους της εξουσίας με τους αυλικούς και τους πραιτοριανούς τους που έχουν όλα τα μέσα πρόσφορα για την προβολή τους, χρειάζεται να βλέπουμε τους μασκοφορεμένους της εργασίας, της ανεργίας, της προσφυγιάς, της φτώχειας, της εργασιακής ανασφάλειας. Είναι ανάγκη να δούμε, πίσω από τη μάσκα του καθενός, το πραγματικό πρόσωπό του — και ταυτόχρονα να βλέπουμε και το δικό μας πρόσωπο.

Ίσως οι μάσκες να αποτελέσουν μια αφορμή να γίνει πιο οξύ και δυνατό το βλέμμα μας

Τα μεγάλα γεγονότα της ζωής μας προκύπτουν πάντα από τις συναντήσεις των βλεμμάτων μας. Οι έρωτες, οι αντιπάθειες, οι ελπίδες, τα αδιέξοδα, το πάθος, προέρχονται πάντα από τέτοια ανταμώματα. Ίσως οι μάσκες να αποτελέσουν μια αφορμή να γίνει πιο οξύ και δυνατό το βλέμμα μας στον άλλο άνθρωπο και στον κόσμο που μας περιβάλλει.

Μπορεί έτσι να βγάλουμε τις μάσκες-προσωπεία από εκείνους που μας τις επιβάλλουν σαν αιώνια μοίρα, στην οποία πρέπει να υποταχτούμε και να αποκτήσουμε το πρόσωπο που αξίζει σε κάθε άνθρωπο. Και το βλέμμα του δεν θα έχει θλίψη, ούτε φόβο ούτε κούραση ούτε πόνο.
Κυρίως, δεν θα είναι σκυφτό.

Πηγή: [Το ανανεωμένο σάιτ του ΠΡΙΝ](#)